

ERDÉLY 15
II. évf. 44 sz. ARA 1 LEJ Hétfő 1933 Február 13

MAGYARÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Str Avram Iancu (Kossuth-u.) 10.

Független politikai napilap
Megjelenik minden reggel

Szerkesztőségi órák: d. u. 6-tól
este 11-ig. TELEFON: 3—80

E.söpört a robbanás a föld színéről egy német várost

Fellázkodtak egy regáti fegyház kommunista foglyai

„Maniu hölgyekkel utazott Montecarloba“

-- ezzel rágalmazták saját pártjában

A „Patria“ szenzációs cikke a Maniu eleni intrikáról, amelyekkel ki akarják bukni a pártelnökségből

(Bukarest). A kolozsvári „Patria“, a nemzeti-parasztpárt erdélyrészi hivatalos lapja feltűnő vezércikket hozott a legutóbbi számában „Ohabeanu Gheorghe dr.“ tollából. Ohabeanu név alatt Boila Zacarias, a lap főszerkesztője szokott írni, aki tudvalevőleg Maniu Gyula közeli rokona. A szóban levő vezércikk arról szól, hogy Maniu ellen a saját pártjában furcsa intrikák folynak. A mai kormány egyik aktív tagja munteniai képviselők előtt Maniu Gyula eltávolításáról, mint elhatározott dologról beszélt. Majd ugyanaz a miniszter egy nagyobb számú képviselőcsoport előtt így nyilatkozott:

— Nincs mit tennünk. Választanunk kell a király és Maniu között. Egyiket a kettőjük közül fel kell áldoznunk.

Azután egy tizenöttagú kormánypárti csoport az Enescu-féle étteremben Maniunak a pártból való kitessekeléséről tanácskozott. Hogy a Maniu-elenes hangulat még rosszabb legyen, szemforgatók is járnak körül és pletykákat suttognak: „Maniunak nincs joga mást erkölcsösségre oktatni. Ő is hölgyekkel utazott a Rivierára“. És meg is nevezik a hölgyeket.

A cikkíró ez utóbbi pletykával szemben tanuskodik arról, hogy Maniut ő maga kísérté el az állomásra; egyedül utazott el Csucsáról Csehszlovákiába, onnan Bécsbe, Velencébe, Flórenche, majd a Rivierára. A hölgyek, pedig, akikről a pletyka beszél, ma is itthon vannak.

A cikk mindezek után szemrehányóan felemlíti, hogy Maniu rábánnak visszavonult a politikai élettől, de a párt ötét visszakönyörögte, s most mégis így bánnak vele. Maniu azzal a meghagyással távozott el a külföldre, hogy a pártnak a kormány támogatását igen a lelkére kötötte. A cikkíró és

társai ezt a meghagyást teljesítik is, a politikai iránymutatásban Maniu szavának engedelmeskednek, de a becsületkérdésekben

Ha a hitelezők nem engednek, a kormány egyoldalulag életbelépteti a moratóriumot

(Bukarest). A külföldi hitelezőkkel folytatott párisi tárgyalások váratlan megszakadása az ellenzéki pártok körében meglepetést keltett. Ugy látják, hogy a tárgyalások meghiusulása újabb akadály lesz a Vaida-kormány eredményes munkájának, amelyet a tisztviselői fizetések leszállítása amúgy is megnehezített. A Curentul ezzel kapcsolatban azt a szenzációt röpitette fel, hogy Maniu Gyula két-három nap múlva visszaérkezik az országba, értekezletre hívja össze a párt végrehajtó-bizottságát, mert tisztázni óhajtja az időszerű pártpolitikai kérdéseket. A többi ellenzéki lapok ezt a hírt cáfolják.

A Dimineata párisi értesülései szerint a tárgyalások megszakítása nem történt barátságtalan formában és így minden remény meg van arra, hogy a tárgyalások 8 nap múlva ismét megindulnak és kedvező eredménnyel fejeződnek be, annál is inkább, mert a kormány delegátusai útján a külföldi hitelezőknek többször is kijelentette, hogy amennyiben nem lesznek hajlandók a kormány javaslatait elfogadni,

önállóan járnak el, s ebben nem csinálnak megalkuvást. Látva az ördögi intrikát, ami Maniu ellen kezdődik, minden tanácsán teszik magukat, hogy ez intrikákkal szembeálljanak.

A cikkíró végül felszólítja a pártvezetőséget, hogy a pletykázók és intrikálók ellen megfelelő rendszabályokat alkalmazzon.

A bukaresti lapok hasábjain át foglalkoznak ezzel a súlyosan vádoló erdélyi írással. Bizonyosra veszik, hogy annak messzibb hatású nagy következményei lesznek.

kénytelen lesz azokat egyoldalulag a felajánlott alapokon életbeléptetni.

A kormány pénzügyi köreiben azt hiszik, hogy a hitelezők ezt a nyolc napot csak a formalitások elintézésére kérték, hogy megbeszéljék egymás között az ajánlat egyes pontjait. Általában azt hiszik, hogy a hitelezők a nyolc nap letelte után maguk fogják sürgetni a tárgyalások befejezését, mert attól tartanak, hogy a román kormány minden körülmények között ragaszkodni fog eddigi álláspontjához sebben az esetben nemcsak hogy régi ajánlatait nem tartja fenn, hanem ezen túlmenően újabb igényekkel fog fellépni. A párisi tárgyalások ideiglenes megszakítása tehát nem befolyásolja kedvezőtlenül a Vaida-kormány helyzetét.

Időjárás

Északon és keleten további lassu hőcsökkenés, inkább délen esők, a hegyekben hó.

Az új tombola akciónk 15-ik száma

Csődbe akarnak kergetni bennünket? — ez a tiszteletteljes és szordinós kérdésünk. mert szeretnénk tudni mihez tartás vegett. Mi ugyanis megyünk, ha muszáj, csak nem tudjuk, mi haszna lesz ebből tiszteletreméltó francia hitelezőinknek, kikkel most megszakadtak Párisban a tárgyalások. Apró, kis örömtűzet gyújtottunk tegnap, azért is hálálkodtunk, hogy a hírek szerint valamelyes egyensúlyi állapotra adtak módot a halsztással, azért is ibolyák fakadtak a szívünkben, hogy egy kis gyökeret nyujtottak felénk zuhanásunkban, hogy megkapaszkodhassunk ideiglenesen. Mára kiderült hogy nincs gyöker, hogy mi magunk vagyunk a gyöker, magunkat kell áldozni gyökerestől, ha ugyan ér még valamit ez az áldozat, ha birunk még gyöker lenni, amely a szónak átvitt értelmű jelentése is alkalmazható esetünkben. Tegnap már reménykedtünk a párisi tárgyalások sikerében, mára megakadtak, megszakadtak a tárgyalások, úgy amiképen mi is megakadunk és megszakunk, ha tényleg megmarad a fennakadás és a megszakadás elve.

Mihez kellett nekünk, mire kell nekünk sürgősen, retentően a hárommilliárd? Nem az, hogy kapjunk hárommilliárdot, hanem, hogy ne fizessünk mostanában hárommilliárdot? Szóltak vajjon az urak Párisban, hogy mire kell? Lehetetlen, hogy elég hangosan, elég érthetően megmondták volna, meg kell ismételní, nem az ajánlatot, hanem az indokolást. Arra kell a hárommilliárd, amit nem birunk fizetni, amit nem kapni akarunk, amit nem birunk adni, arra kell: hogy legalább így mardjunk, ahogy vagyunk így, hogy a munkaügyi és közegészségügyi miniszter jelentése szerint le kell építeni a munkásjóléti intézményeket, le kell építeni a kórházi intézményeket, a közegészségügyi ellátást, ezekre sem futja, orvosságra nem futja, patikára nem futja, rokkant és munkanélküli támogatásokra sem futja, ezért nem birjuk a további hárommilliárdot, mint azt éppen tegnap jelentette a munkaügyi és közegészségügyi miniszter. Nem is úgy sohajtunk, hogy patikára kell, nem is úgy könyörgünk, hogy falat kenyérre kell, hanem azt mondjuk miniszteri szóval: Patikára sincs, darab kenyérre sincs, már most bocsánatot kérek, csak el lehet hinni, hogy amortizációra sincs.

Ezt nem vártuk a francia testvértől, egy kis haladékot vártunk, egy kis belátást vártunk, azt vártuk, hogy a saját maga által is hitelesített gesztust nem fogja tőlünk rossz néven venni. Amint sokkal gazdagabban, hasonlíthatatlanul jobb módban ő maga is megtagadta az amerikai fizetéseket, gondoltuk talán megért bennünket, nem gazdagságunkat féltve, nem jómódunkért remegve, hanem szegénységgel küzdve, patikát és falat kenyeret magunktól megvonva, ugyancsak rákényszerültünk arra, hogy legalább kérjük a haladékot. Mert most az-án igazán nincsen.

Ha talán arra méltóztatnak gondolni a francia hitelezők, hogy nálunk is csak bőségföltésből, kényelemhez való ragaszkodásból ered a terhek leszállításának, a könynyítésnek a kívánalma, nagyon megnyugtathatjuk. Tessék megnézni a mi erősködéseinknek magas nyomását, ezt a feszültséget már nem lehet fokozni tovább.

Nem kívánunk különleges bánásmódot, még annyit sem akarunk, amennyit Önök akartak Amerikától. Annak csak egy töredékét, töredékét formában, töredékét lényegében, higgyenek nekünk és ne is kívánják romlásunkat.

Mert már patikára sincs, kenyérre pedig még kevésbé.

Felgyújtották a nagykárolyi járásbírószág padlását és elégették a büntetés-pénzekről vezetett könyveket

A járásbírószág hét tisztviselőjét letartóztatta az ügyészszég

(Nagykároly). Kedden este tíz órakor füstfellegek csaptak fel a nagykárolyi járásbírószág épületének padlásáról. A kivonult tűzoltóság csakhamar lokalizálta a tüzet, amelynek ügye korántsem ért ezzel még végett. Mikor ugyanis a rendőrség kiszállott a helyszínére és igyekezett a padláson megállapítani a tűz keletkezésének okát, rendkívül érdekes megállapításra jutott. A tűz fészke egy régi iratokkal telt hatalmas láda volt, amelyet, mint kiderült, petróleummal öntöttek le abból a célból, hogy nehozy valami megmaradjon a láda tartalmából. Azt sem volt nehéz megállapítani, hogy az elsárgult bírószági iratok közé mostani aktákat is becsompésztek azzal a nyilvánvaló céllal, hogy a lángnyelvek teljesen megsemmisítsék. Mindezekből egészen bizonyosra lehetett venni, hogy a tűzvész lelkiismeretlen gyújtogatók büntette volt és pusztá szerencse, hogy az iratokkal együtt az egész épület porig le nem égett.

A tűz napján történetesen Nagykárolyban tartózkodott Sciniea zilahi vezetőügyész akinek a történetekről nyomban jelentést tettek. Sciniea ügyész azonnal kezébe vette a nyomozás irányítását s másnap letartóztatt két járásbírószági tisztviselőt és három szolgát annak alapos gyanuja alatt, hogy ők voltak a gyújtogatók, ilyenformán akarva eltüntetni a sorozatos visszaélések nyomait. A vizsgálat szenzációs fordulatára azok a csak félig elégett akták vezették rá

a vezetőügyész, amelyeket a tűz eloltása után a ládában megtaláltak. Az egyik ilyen akta a hosszú idő óta felvett büntetés-pénzek jegyzéke volt, a másik pedig a bünjelek listája.

Kétségtelen, hogy a nagykárolyi járásbírószágon hosszú idő óta bünös manipulációk folytak: a büntetés-pénzeket, valamint az értékesebb bünjeleket elsikkasztották és félve a következményektől, a járásbírószág felgyújtásával kísérelték meg megsemmisíteni bünösségük bizonyítékát. Hogy milyen összegeket sikkasztottak el, azt még megállapítani nem lehetett.

(Zilah). A zilahi vezetőügyész ma délelőtt folytatta a nyomozást és kihallgatta az összes gyanúsítottakat, a kihallgatásokról azonban a nyomozás érdekében egyelőre még semmiféle információt nem adott.

A nyomozás újabb szenzációja az, hogy a padlás eresze alatt petróleummal leöntött aktákat találtak, tehát nyilvánvaló, hogy a gyújtogatónak nemcsak az volt a célja, hogy a régi iratokkal telt láda elégjen, hanem, hogy az egész épület elhamvadjon és így a jelenleg folyamatban levő ügyek aktái is elpusztuljanak. A legsúlyosabb a gyanú

Orodean greffier ellen, mert az eltűnt akták és naplók nagyrészt ő kezelte.

A nyomozás újabb szenzációja az, hogy a peres felek közül nincsenek-e olyanok, akik a gyújtogatóval összejátszottak?

Már Margittán is vasuti merényletet fedeztek fel

Letartóztattak két „merénylet”, de az ügyészszég szabadlábrahelyezte őt

A margittai csendőrség rendkívül érdekes ügyben vezette be a vizsgálatot. A margittai vasuti állomás alkalmazottai Margitta határában azt a felfedezést tették, hogy ismeretlen tettesek a sineken 20 centiméter hosszú vaslemezeket helyeztek el, nyilván azzal a céllal, hogy a Margitta-nagyvárad vonatot kisiklassák.

Ezt az alávaló merényletet még idejében felfedezték. A csendőrség vizsgálatot

széles mederben vezette be, melynek folyamán őrizetbe vették Szöllőssi Dezső és Szabó János margittai lakosokat, akiket a vasuti pályatest körül láttak olálkodni.

Mindkettőjüket tegnap délelőtt kísérték be a nagyvárad ügyészszégre, ahol nyomban megkezdték a kihallgatásukat. Szöllőssi Dezső és Szabó János tagadták a terhükre rótt bünselekményt. — Kihallgatásuk után az ügyész mindkettőjüket szabadlábra helyezte

Szabadlábrahelyezték az éhség-sztrájkoló várad ifjumunkásokat

A törvényszék harmadik szekciójának Nesselrode-Roxin tanácsa szombat d. e. helyezte szabadlábra azokat a kommunistákat akiket propaganda iratok terjesztése miatt helyeztek vizsgálti fogságba. Jeremia ügyész a szabadlábra helyezési végzés ellen felfolya modást nyujtott be. Ennek ellenére Nestor József vezetőügyész elrendelte a kommunisták azonnali szabadlábra helyezését. — A szabadlábra helyezett kommunisták névsora a következő: Tóth Ferenc, Gál Sándor, Singer Klára, Goldstein József, Klein Magdolna Nagy Sándor, Blau Lajos és Tóbiás Bernát.

A letartóztatott, illetve szabadlábra helyezett kommunisták hozzátartozói a törvényszék folyosóján várták meg a főügyész végzését, amelynek alapján az ügyészszégen kiállították a szabadlábra helyezési iratokat

A szabadlábra helyezett kommunisták több héten át tartó vizsgálat után déli 1 órá tájban hagyták el a nagyvárad ügyészszég fogházát.

Február 16 és 17-én lesz a székelyhidi nagyvásár

(Székelyhid). Székelyhiden február 16 és 17-én lesz a nagyvásár. A székelyhidi sertéspiacot áthelyezték a vasutal szemben levő piacra, ami két kilométernyi járással van a községtől. Az áthelyezés azért történt mert a székelyhidi román egyház visszakövetelte magának azt a területet, amelyen eddig a sertéspiac el volt helyezve.

Agyonlőtték egy magyar embert a szerb granicsárok

Tömeges letartóztatások Zágrábban

(Zágráb). A jugoszláviai Magyarországbatfa községből Kovács Károly látogatóban volt gerónázi rokonainál. Hazafelé menet szerb granicsárok rálöttek és megsebesítették. Az első őrsről telefonáltak a parancsnokságra, ahonnan azt a parancsot kapták, hogy lőjjék agyon a sebesültet. A granicsárok eleget tettek a parancsnak s így az esztendő leforgása alatt ez a hatodik hasonló eset. A szerb granicsárok minden agyonlőtt magyar ember után ezerkétszáz dinár vérdíjat kapnak. Az esetet egy határmenti ma-

gyar korcsmáros beszélte el először s boszszuból pénteken este ennek is belöttek az ablakán és súlyosan megsebesítették. Jóllehet, a vizsgálat megállapította, hogy a merénylő golyója szerb katonai fegyverből származik, csak magyar gazdánál tartanak házkutatást.

(Zágráb). Banjalukában a csendőrség nyolc előkelő horvát és mohamedán polgárt közöttük a görög keleti és görög katolikus plébánosokat is letartóztatta. A letartóztatásnak politikai háttére van.

ségben a patriarchák korát elérve szü-
dött egész életében az emberiség leg-
nemesebb eszméiért és a magyar nem-
zetért. A legmélyebb gyász a magyar
nemzetet érte elvesztésével, amely min-
den magyart, tekintet nélkül az ország-
határokra, egyenlő mértékben tölt el.
Mélyen lesújtva fejezem ki a romániai
magyarság együttérzését.

(Marosvásárhely). A városban mozga-
lom indult meg, hogy kitűzhessék a város-
házára a fekete lobogót, minthogy Apponyi
a város diszpolgára volt. Radó helyettes
polgármester megtette a lépéseket, hogy a
zászló kitűzésre engedélyt kapjon, de eddig
az engedélyt még nem sikerült megszerezni.

JUHOS gazdak ügyelmébe! Juhsajtot
(gomolyát) legmagasabb napi árban vesznek
Sweizi tejoltó kapható. Bíró turógyár, Ora-
dea, Str. Avram Jancu 9. 147

A francia becsületrenddel tüntettek ki egy nagyváradi apácát

Két év óta működik Nagyváradon a
„Notre Dame de Sion” franciayelvű leány
nevelő intézet, melynek vezetői egy francia
apácarend tagjai. Az intézet fejedelmasszo-
nyát Maria Amata nővert néhány nappal
ezelőtt a francia kormány a becsületrenddel
tüntette ki Nagyváradon kifejtett kulturte-
vékenysége elismerése képen. A francia hi-
vatalos lapban már megjelent a kitüntetés
a becsületrendet pedig

Puaux, bukaresti francia nagykövet a
közeli napokban ünnepélyes keretek kö-
zött fogja átnyújtani Maria Amata fe-
jedelmasszonynak.

Az ünnepség pontos időpontját még nem ál-
lapították meg, Puaux francia követ magá-
nak tartotta fenn a jogot, hogy a legna-
gyobb francia érdemrend átnyújtásának idő
pontját megszabja.

Huszlejes-lyukasztás a váradai ügyészségen

Legutóbb hirt adtunk arról, hogy külö-
nösen a vidéken rendkívül elszaporodta ka-
hamis ércpénzek. Ujabban a falvak népe
pénzhamisításra adta magát és primitívnek
primitívebb hamisítványokat hoz forgalom-
ba. Most legutóbb ismét nagymennyiségű
hamis huszlejeseket szolgáltatottak be a
csendőrök a nagyváradi ügyészségen, ahol
a hamis huszlejeseket átlukasztották, majd
jegyzőkönyvet vettek fel. Ezeket a hamisit-
ványokat Máramarossziget környékén hoz-
ták forgalomba és onnan kerültek a bihari
falvakba.

A csendőrség a hamis huszlejesek ügyé-
ben a nagyváradi ügyészség utasítására szé-
leskörű vizsgálatot vezetett be.

Háromszori öngyilkossági kísérlet után meghalt Czárán urlovas özvegye

(Budapest). Czárán Zoltánné, az ismert
földbirtokos és urlovas különváltan élő fe-
lesége a Bajza-ucca 28 számú házban levő
elsőemeleti lakásából az uccára vetette ma-
gát. A mentők a Rókusba vitték, ahol meg-
állapították, hogy súlyos belső sérüléseket,
szenvedett és sérüléseibe az éjszaka folya-
mán belehalt. Czárán Zoltánné 40 éves volt.
Ez volt a harmadik halála indulása. Elő-
ször édesanyja halála után vetette le magát
ugyanasak a Bajza-uccai házban levő laká-
sának ablakából, de akkor hamarosan fel-
gyógyult. Néhány héttel ezelőtt megmérge-
zte magát a szanatóriumban, ahol idegtime-
rültsége miatt állott ápolás alatt. A hozzá-
tartozók a rendőrségtől a boncolás mellőné-
sét kérték. Az öngyilkos uriaszony tra-
gikus sorsa városszerte mély részvétet
keltett.

1933. ERDELYI
IL. 13. MAGYARSÁG

Nem volt lakása és a temető kriptájá- ban rendezett be hálószobát egy munkanélküli

(Csernovic). Erdekes ügyben vezette
be a vizsgálatot a csernovici rendőrség. Az
ottani római katolikus temetőben a temető
látogatói tursza megfigyelést tettek. Az
egyik kriptá felől misztikus hangokat hal-
lottak. Hamarosan elterjedt a híre annak,
hogy a kriptát kísértetek látogatják és ez
volt az oka annak, hogy a temetőnek ezt az
elhagyott részét még nappal sem merték
igen megközelíteni.

A temetőör végre elhatározta egy-két
bátor társával, hogy végére jár a dolognak.
Egy este, amikor a kriptá felől ismét titok-
tatos nesz hallatszott, a temetőör társaival
együtt behatolt a kriptába, ahol kísértet
helyett egy férfit talált, aki éppen — ágyba
akart feküdni. A kriptá ugyanis egészen
tűrhető lakásnak volt berendezve. Volt ben-

ne ágy, asztal, szek, mosdó, szekrény-fele
és egy vaskályha. A temetőör rendőrt hi-
vott, aki a titokzatos idegent, aki a halot-
tak között úgy érezte magát, mintha oda-
haza lenne, elollította a rendőrségen. Itt
megállapították, hogy a férfit Sorocan Jó-
zsefnek hívják. Elmondotta, hogy hosszú
idő óta foglalkozás nélkül van és mint száz-
százalekos munkanélkülinek sehol nem ad-
tak szállást. Ekkor határozta el, ha az em-
berek nem türik meg, ellátogat a halottak
közé, hátha azok elnézőbbek lesznek nagy
nyomora iránt. A sors tragikomédiája azon-
ban utjába sodorta a halottak birodalmá-
ban az élőket, akik azután kizavarták vac-
kából. Sorocan Józsefet kihallgatása után
továbbra is ott tartották a rendőrségen.

Leigazoltatták a lázadó tegyencek a főügyészt

A rossz bánásmód miatt elbarrikádozták magukat
a kommunista foglyok egy regáti börtönben

(Targu-Jiu). Ismeretes, hogy a targu-
jiui fegyházban, amely a kényszermunkára
elítelt tegyencek lakhelye, a rabok fellázad-
tak, elbarrikádozták magukat és nem fo-
gadták el az ételeket. A rabok kijelentették,
hogy a fegyházigazgatóval nem, csakis a
főügyésszel hajlandók tárgyalni. Tegnap
megérkezett a főügyész, de az elbarrikádo-
zott rabok felszólították, hogy

előbb igazolja magát, hogy valóban ő e
a főügyész.

A főügyésznek személyazonossági igazol-
ványt kellett felmutatnia, hogy a rabok szó-

ba álljanak vele. A tegyencek ezután elő-
adták kívánságaikat.

Emberségesebb bánásmódot, tiszta ru-
hát és szappant kértek.

A fegyházban nagyon sok kommunista fo-
goly is van, akiknek az ösztönzésére lázad-
tak fel a többi rabok is. A politikai foglyok
követelték, hogy cellájukba párnát is adja-
nak és engedjék meg nekik, hogy maguk
főzzenek, mert a börtön kosztja ehetetlen.

A főügyész megígérte, a kívánságok
teljesítését, mire a rabok 36 órai éhség-
sztrájk után elhagyták az elbarrikádozott
helyiséget.

Marosvásárhelyen ki akarják tüzni a gyász- lobogót a városházára Apponyi emlékére

A Magyar Párt elnöke részvétlívát intezett Gömböshöz

(Kolozsvár). Az erdélyi magyar part
névében Bethlen György gróf a következő
szövegű táviratot küldte Gömbös miniszter-
elnöknek:

— Apponyi Albert gróf elhunytát
az egész művelt világ őszintén gyászol-
ja. A megboldogult a Gondviselés külö-
nös kegyelméből testi és szellemi eg-

Az évszázad legnagyobb tömegszerencsétlensége történt Németországban

**Elsöpörte a föld színéről a robbanás Neukirchen városát
Halottak százai, félőrült hajléktalanok tizezre
a pusztulás nyomában**

Saarbrückenből jelentik: A Saar-vidéki Neukirchen város pénteken délután borzalmas szerencsétlenség színhelye volt. — Az ottani vasgáz gáztartálya óriási detonáció kíséretében felrobbant. A gáztartály a Saar vidék legnagyobb gázgyűjtője volt. Befogadó képessége 120.000 köbméter, magassága 80 méter, szélessége 45 méter.

Az explózió következménye a háború legszörnyűbb pusztítására emlékeztet. A város uccái úgy festenek, mintha a legádázabb harc közepette az ellenség nehézbombái sópörtek volna végig a városban. Természetesen a helység területén egyetlen ép ablak nem maradt és a detonáció erejét nemcsak Neukirchenben, hanem Mannheimban, Karlsruheban, Landauban és Heidelbergben is érezték.

A városkában az izgalom és a fejvesztettség óriási. A környékbeli csendőrséget is odarendelték a rend fenntartása érdekében, ez a munka azonban csak nehezen sikerült.

Artikulátlannak hangokat hörgő, a gyermekeiket kereső szülők, szüleiket kutató gyermekek bolyonganak félőrülten a romokkal éktelenített uccákon.

A helység közkórházát megtöltötték a sebesültek. A Saar-vidéki valamennyi mentőosztagot a robbanás színhelyére vezényelték, minden környékbeli egészségügyi szervezet munkához látott.

Berlinből jelentik: A megdöbbentő katasztrófa leírhatatlan képet nyújt. Este 7 óra 15 perckor egy újabb robbanás következett be, amelyet 30 kilométer körzetben lehetett hallani. A megállapítások szerint a halottak és sebesültek száma meghaladja a százat. A helységet a hatóságok teljesen kiürítették, mert állandóan újabb, kisebb robbanások következnek be. A szerencsétlenség területére egyáltalán senkit, még újságírókat sem engednek be.

A teljesen elpusztult Neukirchen romhalmazai között megerősített járőrök járják, mert

elvetemült emberek fosztogatják a még épen maradt házakat.

A hatóságok eddig számos letartóztatást eszközöltek. Az este 9 órakor történt megállapítások szerint a halottak száma 50, míg a súlyosan sérülteké több mint 250. Körülbelül 500-ra rug a könnyebb sérüléseket szenvedett lakosok száma. Ez a szám természetesen nem végleges, mert a romok alatt még rengetegen fekszenek, akiket ezideig nem sikerült felszínre hozni. A halottak között feltűnő sok a nő és gyermek.

Saarbrückből jelentik: A neukircheneri gázrobbanás halottainak és sebesültjeinek a számát pontosan még nem lehetett megállapítani. Hivatalos jelentést nem is közölhetek az áldozatok számáról, csupán magánértesítések alapján szereztek tudomást a német lapok a katasztrófa eddigi méreteiről. A mentési munkálatok nehezen haladnak előre, mert a város uccái tele vannak romhalmazokkal és a megremült lakosság körében szinte emberfeletti feladat a mentőcsapatoknak az önfeláldozó segítő munkája. A robbanás elementáris hatására jellemző, hogy

a beállott légnyomás 10 m-es nehéz vasdarabokat többkilométeres távolságra dobta ki. Huszonnyolc egy- és két emeletes ház teljesen megsemmisült a robbanás közvetlen körzetében.

A tartály 68 kilométeres körzetében fekvő községekben minden ház megrongálódott és az összes ablakok betörték.

Magánértesítések szerint péntek éjjel 250 halottat és 300 súlyos sebesültet emeltek ki a romok alól. Szombaton reggel újabb 45 halottat húztak ki a torlaszok alól.

Berlinből jelentik: A telefon és a távíró forgalom teljesen megszakadt Neukirchenben a robbanás miatt. Tegnap délelőtt azonban már a hatóságok némi képet kaptak a szerencsétlenség arányairól. Az áldozatok százairól szóló hírek nem fedik a valóságot, bár a katasztrófa a maga valóságában egy is rettentő. Hivatalos közlés szerint, — zombát délig

49 halottat hoztak felszínre és 150 sebesült került a kórházba. A halottaknak a száma 80—100 főre fog emelkedni valószínűleg.

A Saar-vidék kormányzó bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott és ezen elhatározták, hogy a családok, a cégek, a munkanélkülivé vált lakosság felségítésére és a legszükségesebb igények enyhítésére megfelelő hitelt bocsátanak rendelkezésre.

A kormányzó bizottság a temetés napjáig általános gyászt rendelt el és minden nyilvános helyiséget bezárását rendelte el.

Berlinből jelentik: Hindenburg elnök a katasztrófa hírére rögtön részvéttáviratot intézett Neukirchen polgármesteréhez és

a momentáni szükségletek fedezésére 100 ezer márkát folyósított a szerencsétlenül járt lakosság részére.

Harminc kommunistát tartóztattak le Jasiban

Bukarestből jelentik: Jasiban kommunista szervezkedésnek jöttek nyomára. Harminc letartóztatás történt: jobbára valamennyien fiatal fiúk és leányok, akik szoros összeköttetést tartottak a csernovici, galaci és kisenevi kommunistákkal. Elfogtak két szovjetkurirt is. Az egyik Norbert Treicher a GPU alkalmazottja és hosszabb ideje tartózkodik az országban, ahova hamis utlevéllel jött be.

Elfogták a betörőt, felesége megmérgezte magát

(Budapest). Pénteken délután az Angyalföldön detektívek elfogták Kovács János rovottmultu fuvarost, aki dulakodott a detektívekkel és csak nehezen sikerült megfékezni. Aztán a detektívek elvitték a lakására, hogy ott házkutatást tartsanak. Amikor beléptek a lakásba, a konyhában eszméletlenül találták a betörő feleségét, aki férje elfogatása miatti elkeseredésében lúgkőoldattal megmérgezte magát.

Mindennap házkutatásokat tartanak a monopol-ágensek Székelyhidon

(Székelyhid). Az érmelléki községekben de főként Székelyhidon a monopol-ágensek csaknem mindennap házkutatást tartanak. Szüzdohányt, öngyújtót, vagy rőmit keresnek. A házkutatás természetesen a legtöbb esetben eredménytelen, nem találnak semmit, de a házkutatásokkal felesleges izgalmakat keltenek, az emberek nyugtalanok, mert nem lehet tudni, a nap mely szakában zaklatják a monopol emberei a békés családok nyugalma. Tudomásunk szerint a monopol-ágensek is csak vizsgálóbírói engedéllyel tarthatnak házkutatást és a tulbuzgó fináncok működésére felhívjuk a monopolfőnök figyelmét.

FILMPALACE
Hétfő. — kedd. — szerda
„Szív melódiája“
Johann Strauss zene. Gustav Frölich,
Maria Paudler Hans Junkermann.

RADIOMŰSOR

VASARNAP
BUKAREST. 10.15: Gyermekekora. 10.30: Vallásos előadás. 10.45: Karének. 11: Zene-kari hangverseny. 12: Gramofon. 16: Előadás. 17: Könnyű zene. 18.10: Vig előadás. 18.25: Marcu-zenekar. 19: Előadás. 19.40: Gramofon. 20: Radiózenekar. 20.30: Előadás. 20.45: Enekhangverseny. 21.05: Radiózenekar. 22.45: Hírek.
BUDAPEST. 9: Hírek. '0: Római katolikus istentisztelet. 11.15: Evangélikus istentisztelet. Majd: Hangverseny. (Berg—Bokor). 14: Gramofon. 15: Gazdasági előadás. (Bako Gábor). 15.45: Gazdasági előadás (Witz Béla). 16.30: Cigányzene (Kurina). 17.45: Vidám est (Fehér holló). 19.45: Móricz Zsigmond felolvasása. 20.15: Wagner-hangverseny. 21.15: Előadás Wagnerről (Papp Viktor). Majd Szórakoztató zene (Ostende-jazz, Horváth—Kalmár).

Apróhirdetések

GYERMEKTELEN házaspár házmeszternek, lehetőleg szerelő, felvétetik, felesége tudjon férfi fehérneműt finoman mosni és vasalni. Kárpáthy-féle házban, Str. Nicolae Jorga. 144

HAZMESTERPAR felvétetik lakásért kőműves előnyben. Szigligeti-ucca 2 háztulajdonos. 143

FIATAL, csinos jegyszédőnök, lehetőleg román tudással felvétetik. Jelentkezni lehet hétfőn délelőtt 10—12-ig a Filmpalace irodájában. 145

EGY perfekt zsidó szakácsnőt 15-re felveszek. Cím e lap kiadóban. 146

NOI szabósághoz tanuló leányt, kezi leányt felvesz Menczerné, Bulv. Reg. Ferd. 10 szám. 136

TENYÉRBŐL, kártyából multat, jelent, jövőt mondok 10 lejért. Üzlet jömenetelén, ház eladásán, állásba juttatásán elősegítik. Kálvária-ucca 58-a. 136

GÉPMUNKÁS ki frézélni tud, keresetlik Clujra. Cím megtudható Nagyari-testvérek Aradi-ut 23. 154

Feladó szerkesztő:
Dr Zoltán Jenő

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA